

Sygn. akt III KK 5/21

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lutego 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w dniu 10 lutego 2021 r.,
sprawy A. G.
w przedmiocie wyroku łącznego
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w L.
z dnia 27 listopada 2019 r., sygn. akt V Ka (...)
utrzymującego w mocy wyrok łączny Sądu Rejonowego w C.
z dnia 13 sierpnia 2019 r., sygn. akt II K (...)
na podstawie art. 535 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. zwolnić skazanego od ponoszenia kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w L., wyrokiem z dnia 27 listopada 2019 roku, sygn. akt V Ka (...) po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego utrzymał w mocy zaskarżony wyrok łączny Sądu Rejonowego w C. z dnia 13 sierpnia 2019 r., sygn. akt II K (...), którym skazanemu A. G. wymierzono karę łączną 20 lat pozbawienia wolności oraz karę łączną grzywny 700 stawek dziennych po 70 zł każda.

Wskazując powody nieuwzględnienia podniesionego w apelacji zarzutu rażącej niewspółmierności kary łącznej dwudziestu lat pozbawienia wolności poprzez błędne zastosowanie dyrektyw sądowego wymiaru kary łącznej, a mianowicie niedostateczne uwzględnienie związków przedmiotowych

popelnionych przez A. G. czynów i w konsekwencji wymierzenie kary łącznej ponad dolną granicę przewidzianego zagrożenia Sąd Okręgowy wskazał, że kara łączna pozbawienia wolności została ustalona w oparciu o zasadę asperacji (skarżący nie domagał się zastosowania absorpcji) i w pełni uwzględniła całokształt ujawnionych w sprawie okoliczności związanych zarówno z osobą sprawcy, jak i związkiem podmiotowo - przedmiotowym istniejącym pomiędzy popelnionymi przestępstwami. W polu widzenia pozostawać musi, że przestępstwa, za które A. G. został skazany w sprawach podlegających łączeniu, zostały popelnione w znacznym odstępie czasowym. Ponadto trudno doszukać się bliskiego związku, jeśli idzie o kategorię przestępstw ze względu na przedmiot ochrony przeciwko którym skazany skierował swoje działania. Znamionnym również jest to, że wspomniane czyny zostały przez skazanego popelnione przeciwko różnym pokrzywdzonym (nie zachodziła tożsamość podmiotowa).

Dalej Sąd odwoławczy stwierdził, że z pola uwagi nie można tracić przesłanki prognostycznej. Skazany A. G. jest osobą wielokrotnie karaną, od wielu lat systematycznie wchodzącą w konflikty z prawem, popelniającą różnego rodzaju przestępstwa, w stosunku do której dotychczas orzekane kary pozbawienia wolności nie spełniły stawianych przed nimi celów, ani wychowawczych, ani też zapobiegawczych. W tych warunkach trudno co najmniej uznać, że przesłanka prognostyczna pozwala przyjąć, iż kara łączna w wysokości 15 lat byłaby wystarczającą oceną zachowania P. G. (powinno być – A. G., uwaga SN), który jest sprawcą dalece niepoprawnym, stale naruszającym różnego rodzaju przepisy. W polu widzenia pozostawać musi, że niemal przy wszystkich skazaniach orzekano wobec skazanego najsurowsze rodzajowo kary (pozbawienia wolności), zaś kwalifikacja prawna niejednokrotnie obejmowała nadto działanie w warunkach recydywy z art. 64 § 1 k.k., czego nie sposób pominąć w aspekcie rozważań o przesłance prognostycznej. Tym samym nie występują przesłanki, które mogłyby przekonywać o zasadności złagodzenia kary pozbawienia wolności wymierzonej mu zaskarżonym wyrokiem.

Nie sposób przy tym zgodzić się z argumentacją skarżącego, że Sąd Rejonowy dokonał błędnej analizy okoliczności przemawiających na korzyść skazanego, zwłaszcza jeśli chodzi o proces resocjalizacji poczyniony w trakcie odbywania kary. W polu widzenia pozostawać musi to, że z opinii z zakładu karnego wynika, iż zachowanie i postawa skazanego nie zawsze były prawidłowe - był karany dyscyplinarnie, a nadto został skierowany przez Komisję Penitencjarną do odbywania kary w zakładzie typu zamkniętego dla recydywistów penitencjarnych. Trudno uznać by młody wiek skazanego wpływał na odmienną ocenę postępu resocjalizacyjnego skazanego, skoro dotychczas był on ponad 30 krotnie karany i nie zmieniał dotychczasowego zachowania, po raz kolejny wchodząc w konflikty z prawem.

W ocenie Sądu odwoławczego wspomniane przez skarżącego okoliczności zostały dostrzeżone i uwzględnione przez Sąd I instancji. Dowodzi tego zarówno uzasadnienie zaskarżonego wyroku, jak i przede wszystkim sam wymiar orzeczonej względem A. G. kary łącznej pozbawienia wolności. Zdaniem Sądu Okręgowego brak jest jakichkolwiek podstaw do jej złagodzenia.

Odnośnie do wniosku o wymierzenie skazanemu nowej kary łącznej grzywny, Sąd odwoławczy uznał, że po pierwsze skarżący stawia zarzut wyłącznie rażącej surowości kary łącznej pozbawienia wolności i w związku z tym domaga się obniżenia tejże kary. Nie formułując natomiast stosownego zarzutu co do kary łącznej grzywny wnosi o wymierzenie tejże kary w wysokości 170 stawek dziennych po 150 zł za stawkę. Zauważyć przecież należy, że Sąd Rejonowy ustalił wysokość dziennej stawki grzywny w wysokości 70 zł, co wskazuje na działanie obrońcy niezgodne w tym zakresie z art. 86 § 1 kpk.

Wyrok Sądu odwoławczego zaskarżył kasacją obrońca skazanego zarzucając

1. rażące naruszenie przepisów postępowania w sposób mający wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia – art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. i art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. przez błędne przyjęcie przez Sąd II instancji, że kara łączna pozbawienia wolności w pełni uwzględnia całokształt ujawnionych w sprawie okoliczności, w tym związek przedmiotowy istniejący pomiędzy przestępstwami, za które A. G. został skazany oraz to, że zostały popełnione w znacznym odstępie czasowym i trudno doszukać się bliskiego związku jeśli idzie o kategorię przestępstw ze względu na przedmiot ochrony przeciwko, którym skazany skierował swoje działania, podczas gdy pomiędzy przestępstwami istniał związek przedmiotowy, gdyż znaczna część czynów zabronionych osądzonych wyrokami podlegającymi łączeniu kierowana była przeciwko temu samemu dobru chronionemu prawem - mieniu oraz zostały popełnione w krótkich odstępach czasu, a znaczna część czynów zabronionych skazanego dotyczy przestępstw z art. 279 § 1 k.k., art. 278 § 1 k.k. lub art. 289 § 1 i § 2 k.k.

2. rażącą niewspółmierność wymierzonej A. G. kary łącznej dwudziestu lat pozbawienia wolności poprzez błędne zastosowanie dyrektyw sądowego wymiaru kary łącznej, a mianowicie niedostateczne uwzględnienie związków przedmiotowych popełnionych przez A. G. czynów i w konsekwencji wymierzenie kary łącznej ponad dolną granicę przewidzianego zagrożenia.

Powołując się na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym, co upoważniało do jej oddalenia na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

W pierwszej kolejności należało wyeksponować okoliczność niepodniesioną w kasacji, która pojawiła się we fragmencie uzasadnienia Sądu odwoławczego odnoszącym się do niepodzielenia wniosku z pkt. 1 apelacji obrońcy i nieobniżenia orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności do 15 lat. Nie do zaakceptowania z punktu widzenia rzetelności postępowania jest, by w tak newralgicznym punkcie orzeczenia jak scharakteryzowanie okoliczności osobistych dotyczących skazanego, mających usprawiedliwiać orzeczenie wieloletniej (niemal graniczącej z eliminacyjną) kary pozbawienia wolności, Sąd omyłkowo powoływał imię i nazwisko innego skazanego (P. G. zamiast A. G.). Sąd Najwyższy ma świadomość, że omyłki pisarskie nie należą w praktyce sądowej do rzadkości, czego przecież wyrazem jest szczególny, ustawowo określony tryb ich usuwania. Jednak takie postąpienie rzutuje jaskrawo na odbiór orzeczenia przez stronę postępowania i może wywoływać, choćby mylne, ale oparte na racjonalnych przesłankach, przekonanie, że Sąd w istocie nie rozważał okoliczności osobistych dotyczących A. G., ale jakiejś innej osoby.

Przeprowadzona przez Sąd Najwyższy analiza wyroku Sądu odwoławczego w płaszczyźnie poddanych ocenie apelacyjnej motywów Sądu pierwszej instancji, jak i ogólnego obrazu działalności przestępczej skazanego znajdującej odbicie w wyrokach jednostkowych nakazała jednak przyjąć, że wyżej omówione uchybienie rzeczywiście należy traktować wyłącznie w kategoriach omyłki pisarskiej, która jednak podlegać winna sprostowaniu w trybie art. 105 k.p.k.

Odnosząc się do zarzutu z pkt. 1 apelacji jest on bezzasadny w stopniu oczywistym. Wbrew stanowisku obrońcy sfera przestępczej działalności skazanego była szeroka, nie ograniczała się do przestępstw przeciwko mieniu, z których na pierwszy plan wysuwają się liczne kradzieże, kradzieże z włamaniem oraz wielokrotne przestępstwa zaboru w celu krótkotrwałego użycia cudzego pojazdu mechanicznego w typie podstawowym i kwalifikowanym, ale obejmowała także czyny wymierzone przeciwko innym dobrom prawem chronionym: z art. 191 § 2 k.k. w zb. z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. (wyrok Sądu Rejonowego w C. z dnia 20 lipca 2016 r., sygn. akt II K (...)); z art. 306 k.k. (wyrok Sądu Rejonowego w C. z dnia 06 października 2016 r., sygn. akt II K (...)); art. 244 k.k. (wyrok Sądu Rejonowego w K. z dnia 13 kwietnia 2017 r., sygn. akt II K (...)); czy z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art.

11 § 2 k.k. i art. 12 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. (wyrok Sądu Rejonowego w C. z dnia 24 kwietnia 2017 r., sygn. akt II K (...)).

Skarżąca zdecydowanie przecenia również w płaszczyźnie orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności, związek czasoprzestrzenny pomiędzy poszczególnymi przestępstwami. Bliskość czasowa popełnionych czynów jest wyłącznie jednym z wielu kryteriów przedmiotowych, pozwalających na wykazanie związku zbiegających się realnie przestępstw i jest największa, gdy czyny przestępcze popełniane są równocześnie lub bezpośrednio po sobie. Niezależnie od tego bierze się przecież także pod uwagę takie czynniki, jak liczba osób pokrzywdzonych, rodzaj naruszonego dobra prawnego, sposób działania sprawcy. Te zaś okoliczności w apelacji w ogóle pominięto, stąd trudno czynić Sądowi odwoławczemu zarzut niedostatecznego ich rozważenia w płaszczyźnie surowości kary orzeczonej zaskarżonym wyrokiem łącznym.

Odnosnie zaś zarzutu niewspółmierności orzeczonej kary, to z mocy art. 519 k.p.k. samoistny zarzut w tym zakresie jest niedopuszczalny w kasacji pochodzącej od strony postępowania.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy orzekł, jak w części dyspozytywnej postanowienia.